

Canvi d'era

Ja s'ha convertit en un tòpic que es va estenent: la crisi que sofrim no és un entrebanc conjuntural, sinó que ens trobem abocats a un canvi d'era. Per un misteri encara sense resoldre, el pas d'un segle a l'altre comporta una mena d'excitació generalitzada i la gent, les institucions i els valors establerts trontol·len i es lliuren a un xerricar de dents i a un esquinçament de vestidures de ressonàncies bíbliques.

La caiguda en picat dels règims comunistes fou molt celebrada per les democràcies occidentals. Però de seguida va fer acte de presèn-

cia una mena de desencís, com si s'hagués produït una fuita greu en el dipòsit de les essències que ens mantenen alertats i desperts.

L'ex-Unió Soviètica, l'actual CEI, l'eterna Santa Rússia —en resum—, no ha deixat d'atreure l'atenció de tot el món. Les eleccions pluripartidistes celebrades en aquell immens país de països han donat la sorpresa de l'ascensió d'un nou cabdill, Vladimir Jirinovski, que ha plantat cara, amb èxit notable, a Borís Ieltsin.

Vladimir Jirinovski ha conquistat la quarta part dels votants russos amb un progra-

ma que ves qui ens ho havia de dir: Rússia ha d'ésser només per als russos, i es mostra partidari de l'expulsió de totes les altres ètnies. Proposa restablir l'antic Imperi Rus, annexionant-se Polònia i Finlàndia. Propugna la reconversió de la indústria de guerra (això ha agradat als militars, i ja se sap què passa...). Fa un any, Jirinovski organitzà dins el seu partit, el PLD, un destacament voluntari per ajudar Saddam Hussein en la seva lliuta contra l'Aliança occidental, i es mostra partidari de mantenir el poder nuclear per si convé plantar cara.

El Partit Liberal Democràtic va despendre 1.000 milions de rubles en la seva campanya electoral, i es considera un enigma d'on va treure els diners. S'ha fet públic que Jirinovski ha quedat a deure uns 200 milions de rubles al primer canal de televisió, però sembla que té crèdit.

Les repúbliques bàltiques estan francament amoïnades i cal reconèixer que tenen els seus motius. Ara, del que es tracta, és d'aclarir si ens hem de preocupar tots o ens ho hem de tirar a l'esquena, fins que ens surti una bona gepa.

Pere Calders